

Wanneer je vanuit Utrecht naar Leidse Rijn verhuist, is dat geen kleinigheid. Jongeren uit dynamische Utrechtse wijken als Lombok, Zuilen en Hoograven kwamen opeens in een nieuwbouwwijk terecht. Sommigen van hen hebben heimwee en voelen zich totaal ontheemd. Het maken van kunst in je eigen omgeving helpt een beetje om je te binden aan een nieuwe wijk.

Jongeren uit Parkwijk bij Utrecht maken kunst

Louise Hessel

MAAK JE EIGEN PLEK

TEKENEN								
Basisschool			AVO			Beroepsonderwijs		

BEELDENE PROBLEEMSTELLING

De tijdelijke jongerenvoorziening in de wijk Parkwijk ziet er niet uit. Ze staat op een grijs betonnen plateau met haar witte wanden en geblindeerde ramen behoorlijk saai te wezen. Niet echt aantrekkelijk voor de mensen die er gebruik van kunnen maken: jongeren! Ontwerp een wand-schildering voor dit gebouw, zodat iedereen kan zien dat dit een gebouw van en voor jongeren is.

KUNST KIJKEN

De jongeren brengen zelf afbeeldingen mee van onderwerpen die hen aanspreken, zoals slangen, beren, Bob Marley, graffiti etc.

DOELSTELLINGEN

- De jongeren kunnen een schildering ontwerpen voor de jongerenvoorziening die andere jongeren en hen zelf aanspreekt.
- De jongeren kunnen een ontwerp maken door middel van schetsen en het maken van een collage.
- De jongeren kunnen hun ontwerp uitvergroot en uitwerken.
- De jongeren kunnen hun ontwerp omzetten in een lijntekening.

LEERINHOUD

Materiaal: diverse teken- en schildermaterialen, trespapieren, plaatmateriaal

Gereedschap: overheadprojector, kwasten, potloden, scharen

Vorm- en beeldelementen: kleur, structuur, compositie, lijn
 KG/KB: door de jongeren zelf verzameld materiaal en door de docent aangevuld. Onder andere: slangen, beren, aliëns, Bob Marley, Gaffiti

BEOORDELINGSKRITERIA

- Hebben de jongeren een schildering ontworpen voor de jongerenvoorziening die andere jongeren en hen zelf aanspreekt?
- Hebben de jongeren bruikbaar een ontwerp gemaakt door middel van schetsen of het maken van een collage?
- Hebben de jongeren hun ontwerp na het uitvergrooten aangepast en uitwerkt?
- Hebben de jongeren kunnen hun ontwerp omgezet in een lijntekening?

Naschrift / Evaluatie

Een paar jaar geleden ben ik vanuit Utrecht in De Meern komen wonen en dat was wel even wennen. Ik kan me dan ook goed voorstellen wat jongeren voelen die uit drukke Utrechtse wijken naar wijken komen waar nog helemaal niets te doen is. Je moet dan echt opnieuw je

plekje vinden, en eerlijk gezegd denk ik dat je jongeren op deze leeftijd niet moet verhuizen.

In het begin van het project was het dus ook even wennen. We moesten vertrouwen opbouwen, ideeën uitwisselen en, heel belangrijk, elkaar wel blijven boeien. De start van het project ging goed. Er waren negen vaste jongeren die hard werkten aan de ontwerpen en regelmatig rook- en praatpauzes hielden. Een afspraak is niet altijd een afspraak en jongeren gaan vrijblijvend om met afspraken heb ik gemerkt. Maar er is ook wel veel van de jongeren gevraagd: acht vrijdagavonden en ook nog een weekeinde om de ontwerpen uit te werken.

Mijn grootste angst was dat de jongeren het niet zouden volhouden. In het weekend met uitloop naar wat avonden, is alles ingeschilderd. De jongeren mochten toen een vriend of vriendin meenemen om te helpen. Sommige jongeren, Serdal, Nadir en Piro, namen wel Vijftien vrienden mee om de voorstelling te schilderen. Priscilla nam niemand mee. Wel heeft ze de hele dag mobiel gebeld met haar lover; telefoon in de ene hand en de kwast in de andere. Marloes heeft zich in de techniek van het schilderen verdiept en daar keihard op geoefend. Megan kwam met het ontwerpen niet zo op gang, maar ze heeft Manasse dagenlang geholpen om haar werk af te krijgen.

Het resultaat van dit harde werken is er naar, de ontwerpen zijn super geworden.

Louise Hessel in opdracht van Stichting Maatschappelijke Ontwikkeling Leidse Rijn

TIPS

**VOOR
'DE BASIS-
SCHOOL**

Zie het artikel:
Een kleurboek om niet
in te kleuren

OPDRACHTEN

Opdracht 1

Maak een schets naar aanleiding van het door jou gekozen onderwerp en de afbeeldingen. Je kunt ook ontwerpen door en collage te maken van verschillend plaatmateriaal.

Opdracht 2

Naar aanleiding van de eerste ideeën en ontwerpen wordt ook door de begeleidster veel materiaal en afbeeldingen aangedragen. De ontwerpen worden aangepast en versterkt.

Opdracht 3

De ontwerpen worden met een overheadprojector vergroot en op trespapieren getekend. De ontwerpen worden uitgewerkt, per persoon wordt in overleg gekozen voor materialen en technieken. Allerlei technieken worden uitgeprobeerd en geoefend. Geleidelijk aan wordt het werk op de panelen geschilderd, soms met de hulp van vrienden.

Opdracht 4

Alle ontwerpen worden omgezet in lijntekeningen die later gebruikt zullen worden voor een kleurboek.

Kleurplaten om **niet** te kleuren

Naar aanleiding van het jongerenproject in Leidse Rijn is een kleurboek tot stand gekomen. De ontwerptekeningen die geleid hebben tot de wandschilderingen, zijn daarna terechtgekomen in dit kleurboek voor kinderen in het basisonderwijs.

Een kleurboek dat natuurlijk niet bedoeld is om duf in te kleuren. Achterin het boek staan allerlei ideeën die je in de kleurplaten kunt uitvoeren. Maar eigenlijk mag alles, behalve kleuren!

BEELDENE PROBLEEMSTELLING

Omdat leerlingen vaak maar moeilijk in hun eigen tekening willen experimenteren - straks verpest ik hem nog - is het aardig om dat nu juist op een bestaand ontwerp te doen. De vele verschillende manieren om dat te doen geven de leerlingen meer zicht op de diverse mogelijkheden van materiaal en techniek.

De leerkracht kiest om beurten een van de technieken die hieronder beschreven staan en laat deze uitproberen op de kleurplaten. Je kunt natuurlijk ook werken met een circuitmodel, maar dan kun je minder lang stilstaan bij de verschillende mogelijkheden van de technieken.

KUNST KIJKEN

De leerlingen bekijken de kunstwerken die door de jongeren gemaakt zijn. Ze staan afgebeeld in het boek. Samen kunnen ze kijken op welke manieren zij de ontwerpen zouden uitwerken.

DOELSTELLINGEN

- De leerlingen kunnen experimenteren met verschillende technieken.
- De leerlingen kunnen experimenteren met kleur en structuur, licht en donker.
- De leerlingen kunnen hun eigen werk vergelijken met dat van anderen en de oorspronkelijke 'kunstenaars'.

LEERINHOUD

Materiaal: diverse materialen

Vorm- en beeldelementen: kleur, structuur, licht en donker

KG/KB: Oorspronkelijke kunstwerken van de jongeren uit Leidse Rijn

BEOORDELINGSKRITERIA

- Hebben de leerlingen geëxperimenteerd met verschillende technieken?
- Hebben de leerlingen geëxperimenteerd met kleur en structuur, licht en donker?
- Hebben de leerlingen hun eigen werk vergeleken met dat van anderen en de oorspronkelijke kunstenaars?

Louise Hessel,

Diverse basisscholen in de Meern en Leidse Rijn

OPDRACHTEN

Opdracht 1

De leerlingen kunnen het ontwerp overnemen op plastic met een watervaste stift. Het plastic ontwerp wordt beplakt met kleine stukjes in behangerslijm gedrengte stof. Wanneer het gedroogd is kan het geheel van het plastic getrokken worden en heb je een stoffen ontwerp.

Opdracht 2

Meng je verf met behangerslijm. De natte verf kun je na het inschilderen met suiker bestrooien.

Opdracht 3

Meng je verf met behangerslijm en zaagsel. Maak een tekening met een watervaste stift op een plastic sheet. Knip je zaagselfiguur uit, plak het op plastic, en plak het geheel op het raam.

Opdracht 4

Ontwerp met gekleurde watervast stiften overnemen op een plastic sheet. Vliegerpapier onder het ontwerp plakken. Het geheel op het raam plakken.

Opdracht 5

Kleur het ontwerp met patronen en structuur gedeeltelijke in. Daaroverheen werken met ecoline en ook op de nog niet gekleurde delen.

Opdracht 6

Het ontwerp inkleuren, met draden en gekleurd papier of propjes verschillende delen versieren.

